

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Křiváčkem ve věci

manželky: [redacted], narozená [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátkou Mgr. Kateřinou Vávrovou
se sídlem Riegrova 2668/6c, 370 01 České Budějovice

a
manžela: [redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Smejkaem
se sídlem Na Sadech 2033/21, 370 01 České Budějovice

o rozvod manželství

takto:

I. Manželství [redacted] a [redacted] uzavřené dne 19. 8. 2006 v Montaně v Bulharsku, **se rozvádí.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 28.4.2021 došel soudu návrh manželky na rozvod manželství. Manželka uvedla, že změny v chování manžela k ní vnímá již od roku 2015, k čemuž přispívá manželova konzumace alkoholu. Manžel ji fyzicky napadá, vyhrožuje jí a psychicky týrá. Musela mu také odevzdat veškeré vydělané finance. Kvůli dětem se snažila rodinu zachránit, ale už to není možné. Nechce, aby děti byly přítomny domácímu násilí, vyhrožování a neúnosnému napětí.

2. Manžel k návrhu uvedl, že s rozvodem manželství nesouhlasí. Je si vědom skutečnosti, že mezi nimi poslední dobou panovaly rozpory, nikdy ale nedosáhly takové intenzity, aby vedly k rozvodu manželství. Hádky se vždy týkaly nepodstatných záležitostí. V podstatných věcech se vždy domluvili a vzájemně si pomáhali. Manžel popřel, že by manželku psychicky či fyzicky týral nebo jí vyhrožoval. Je pravou, že soud vyhověl návrhu manželky na vydání předběžného opatření, jímž bylo manželovi uloženo nezdržovat se ve společném obydlí, ovšem návrhu manželky na prodloužení tohoto předběžného opatření vyhověno nebylo. Pro manžela je rodina na prvním místě. Aby se rodina měla dobře, vykonával vždy 2 a více zaměstnání a jeho pracovní doba se pohybovala většinou od 4:00 do 22:00, přičemž pracoval 7 dnů v týdnu. Následkem únavy a stresu bývá někdy podrážděný. Aby zachránil rodinu, je ochotný najít si jiné zaměstnání, aby byl více odpočatý a rodině se mohl věnovat více. Manžel rovněž popřel, že by alkohol konzumoval ve větší míře, neboť z pracovních důvodů musel být neustále na telefonu.
3. Oba manželé jsou státní příslušníci Bulharské republiky s trvalým pobytem v České republice, v Českých Budějovicích.
4. Po provedeném dokazování zjistil soud následující skutkový stav:
5. Manželství účastníků bylo uzavřeno dne 5.8.2010 v Berkovici v Montanské oblasti v Bulharsku (zjištěno z oddacího listu manželů včetně úředního překladu).
6. Z manželství účastníků se nenarodily dvě dosud nezletilé děti, dcera [REDACTED] (nar. [REDACTED]) a syn [REDACTED] (nar. [REDACTED]), o jejichž poměrech pro dobu po rozvodu bylo rozhodnuto rozsudkem Okresního soud v Českých Budějovicích ze dne 23.3.2021, č.j. 22Nc 104/2021-34. Obě děti byly svěřeny do péče matce a otcí bylo stanoveno výživné ve výši 3 000 Kč na dceru [REDACTED] a 2 500 Kč na syna [REDACTED]. Z odůvodnění rozsudku mj. vyplývá, že dcera se odmítá s otcem stýkat, nebere mu telefon a nechce s ním být v kontaktu. Dobře si pamatuje, jak byl na matku zlý a byla opakovaně přítomna tomu, jak matku napadal (toto opatrovnický soud zjistil ze zprávy Statutárního města České Budějovice ze dne 22.3.2021). S ohledem na věk syna nebyl pohovor s ním proveden. (Zjištěno z rozsudku Okresního soud v Českých Budějovicích ze dne 23.3.2021, č.j. 22Nc 104/2021-34.) Ještě předtím opatrovnický soud k návrhu matky nařídil předběžné opatření, jímž nezletilé děti účastníků předal do péče matky a otcí stanovil povinnost platit výživné (zjištěno z usnesení Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 4.2.2021, č.j. 22Nc 104/2021-10).
7. K návrhu manželky Okresní soud v Českých Budějovicích usnesením ze dne 28.1.2021, č.j. 24Nc 801/2021-9, nařídil předběžné opatření dle § 405 z.ř.s., jímž bylo manželovi uložena povinnost nezdržovat se ve společném obydlí a nevstupovat do něj ani do jeho bezprostředního okolí, zdržet se setkávání s manželkou a zdržet se nežádoucího sledování a obtěžování manželky, a to na dobu 1 měsíce. Před uplynutím měsíční lhůty navrhla manželka prodloužení této lhůty, jemuž soud již nevyhověl (usnesením ze dne 25.3.2021, č.j. 24Nc 831/2021-16) s odůvodněním, že není důvodný. Konflikty mezi manželi byli vždy řešeny v porovnání s českou mentalitou temperamentněji a při těchto konfliktech volili oba účastníci převážně verbální výpady. Rozpory či konflikty manželů přitom nikdy nevedly k násilí v právním slova smyslu. I manželka považovala způsob řešení konfliktů za obvyklý, neboť se takto u nich problémy řešily po celou dobu vztahu. Věc začala řešit až v situaci, kdy jí jiné osoby oznámily, že tato situace není obvyklá. Aktuální situace vedla dle soudu toliko k možnému rozvratu manželství, nikoliv k domácímu násilí. Manželka s tímto hodnocením nesouhlasila, především pokud jde o hodnocení dopadů jednání manžela na její psychický stav, a podala proti usnesení ze dne 25.3.2021 odvolání. Namítala též, že k jejímu opakovanému fyzickému napadání docházelo a věc se rozhodla řešit až když jí bylo ze strany manžela vyhrožováno i smrtí. Odvolací soud však usnesení o neprodloužení předběžného opatření usnesením ze dne 26.5.2021, č.j. 5Co 622/2021-32, potvrdil. (Zjištěno z usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26.5.2021, č.j. 5Co 622/2021-32, na č.l. 38-40.)

8. Záležitost vyhrožování smrtí ze strany manžela byla řešena i v rámci trestního řízení. Státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích podala dne 2.3.2021 k Okresnímu soudu v Českých Budějovicích návrh na potrestání manžela pro skutek spočívající v tom, že dne 20.1.2021 ve společném obydlí manželů napadl verbálně manželku výrazy: „zničím tě, dám dvě stě tisíc i víc, zapálím za tebe svíčku“, čímž měl u manželky vzbudit důvodnou obavu o její život a zdraví. Tento skutek kvalifikovala obžaloba jako nebezpečné vyhrožování podle § 353 odst. 1 trestního zákoníku. Okresní soud v Českých Budějovicích však usnesením ze dne 19.5.2021, č.j. 8T 24/2021-120, věc pouze postoupil Magistrátu města České Budějovice, neboť skutek není trestným činem, avšak mohl by být posouzen jako přestupek. Trestní soud dospěl z závěru, že skutek se stal a dopustil se ho manžel, ale tento skutek nenaplnňuje zákonné znaky nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 t.z. Je zřejmé, že manželé měli vtať vyznačující se značným temperamentem a impulzivitou na obou stranách, avšak za celou dobu soužití nebyla nikdy přivolána police, manžel nebyl v takových záležitostech řešen ani přestupkově a manželka ani nevyhledala odbornou psychologickou pomoc. Zvolený způsob řešení konfliktů proto musela manželka považovat za normální. Jak navíc plyne z relativně nedávno pořízených rodinných fotografií idylického rázu z léta až zimy 2020, soužití manželů nevykazovalo rysy dlouhodobě disharmonie a u manželky jako poškozené nebyla zaznamenána psychická traumata. Popsané jednání proto dle názoru soudu nemohlo u manželky vzbudit skutečné obavy, že manžel svá slova zrealizuje. (Zjištěno u usnesení Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 19.5.2021, č.j. 8T 24/2021-120, na č.l. 41-44.)
9. Z výsledku manželky vyplynulo, že se nechce rozvést z důvodu neposkytování finančních prostředků, ale z důvodu psychického i fyzického týrání ze strany manžela. Situaci se pokoušela několikrát řešit, vždy ale neúspěšně. Zhoršené vztahy vnímá přibližně posledních pět let, nicméně nyní ta situace vy eskalovala. Popsala, že ji manžel několikrát fyzicky napadl, že měla i modřiny. Popsala i situaci, kdy po napadení upadla v kuchyni na zem, čemuž přihlížely děti. Agresivnější pak byl pod vlivem alkoholu. K nějakým fyzickým výpadům docházelo již zpočátku, kdy manželé přijeli do České republiky, v tu dobu to ale takto nevnímala. Nikomu o napadání neříkala, modřiny schovávala. Manžel se měl chovat jako každý domácí násilník, omlouval se pak třeba květinami. Postupně se situace zhoršovala, často mezi manželi panovaly hádky a křik. Trpěla několik let, ale nyní se už odhodlala návrh na rozvod podat, protože se to už nedalo vydržet. Činí tak i kvůli dětem, aby měly klid a nestresovaly se. Poté, co nebylo vyhověno jejímu návrhu na prodloužení předběžného opatření, se radši ze společného obydlí i s dětmi odstěhovala. Aktuální pobyt nesdělila, aby se ho manžel nedozvěděl. Dcera se o matku bála, aby jí otec neublížil, nechce se s ním nyní stýkat. S otcem se prý nechce příliš stýkat ani syn. Dle manželky se manžel snažil předstírat bezproblémovou rodinu, ale všichni kamarádi tady i v Bulharsku vidí, jak se věci skutečně mají.
10. Manžel v rámci svého výsledku uvedl, že příčiny vidí v jeho pracovní přetíženosti, aby zabezpečil rodinu. Vinu na vzájemných problémech a příčinu konfliktů vnímá jako oboustrannou. Uvedl, že manželka na něj často křičela i ho fyzicky napadala. V souvislosti s tím popsal vznik jedné hádky kvůli banálnímu problému se slupkami od česneku, která měla vyústit v napadení manželkou 3 ranami. K tomu mělo dojít 4.1.2021. S rozvodem manželství ale nesouhlasí, má za to, že manželství lze zachránit. Je ochotný pracovat méně a více se věnovat rodině. V době, kdy se musel vystěhovat ze společného obydlí, cca na půl roku, bydlel nejprve v kamionu, potom si našel ubytování v ubytovně, kde platil cca 10 000 Kč měsíčně. Zároveň musel splácet hypotéku na společný byt. Takto mu vznikly nějaké dluhy, kvůli nimž musel prodat auto.
11. S ohledem na to, že oba manželé jsou občany Bulharska žijící v České republice, je příslušnost, resp. pravomoc, Okresního soudu v Českých Budějovicích dána čl. 3 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 (tzv. Brusel II bis), dle něhož je příslušný soud členského státu, na jehož území mají oba manželé obvyklé bydliště. Rozhodné právo pak upravuje čl. 34 odst. 1 Smlouvy mezi ČSSR a Bulharskou lidovou republikou o právní pomoci a úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných a trestních, vyhlášené ve sbírce zákonů vyhláškou č.

3/1978 Sb. Dle čl. 34 odst. 1 uvedené smlouvy *pro rozvod manželství platí zákony smluvní strany, jejímiž státními občany jsou manželé v době podání návrhu*. O návrhu na rozvod manželství proto bylo rozhodnuto podle práva bulharského, především podle čl. 49 až 51 bulharského zákona o rodině č. 47/2009 (dále jen „BZR“) s tím, že čl. 50 a 51 řeší souhlasný rozvod, o který v daném případě nešlo.

12. Dle čl. 2 BZR *Rodinné vztahy se řídí následujícími principy: 1. ochrana manželství a rodiny státem a společností; 2. rovnost muže a ženy; 3. dobrovolnost manželského svazku; 4. zvláštní ochrana dětí; 5. rovnost dětí narozených z manželství, mimo manželství a osvojených; 7. úcta, péče a podpora mezi členy rodiny*.
13. Dle čl. 49 odst. 1 BZR: *Každý z manželů může navrhnout rozvod, jestliže je manželství hluboce a nenavratitelně rozvráceno*.
14. Na základě provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že manželství účastníků je hluboce a trvale rozvráceno a pokusy o obnovení soužití již nejsou namístě. Ať už za vzájemnými konflikty stojí kdokoli z manželů, je zcela zjevné, že takové manželství, v němž dochází k fyzickému napadání, neustálým hádkám a tlaku a dokonce podávání trestního oznámení, vykázaní z obydlí policií či podání návrhu na nařízení předběžného opatření, jímž bylo manželovi uloženo nezdržovat se ve společném obydlí, nemůže plnit svoji funkci. Tyto události, i při zmiňovaném odlišném temperamentu než je obvyklý, zcela jasně svědčí o faktickém rozvratu manželství. Zároveň je zřejmé, že manželčina ochota snášet tento způsob společného soužití dospěla na pokraj, kdy se rozhodla podat návrh na rozvod manželství. Jakkoliv má manžel snahu a zájem na zachování manželství, nelze nikoho nutit vytrvat ve společném manželském soužití, pokud o to již druhý z manželů nestojí. Jak vyplývá i z BZR, mezi základní principy, na nichž tento zákon stojí, patří i dobrovolnost manželského svazu. Tuto dobrovolnost je třeba vykládat nejen ve vztahu k založení tohoto svazku, ale i k jeho zachování. Pokud zde neexistuje jiný, důležitý zájem na zachování manželství, není reálné manželství držet na základě zamítavého soudního rozhodnutí. Pokud jde o zájmy dětí, byly zjištěny v předchozím opatrovnickém řízení a vzhledem k neustálému napětí, verbálním a zjevně i fyzickým výpadům ať už ze strany jednoho z manželů, popř. obou, je i v zájmu nezletilých dětí, aby se rozvodem manželů mohla situace v domácnosti uklidnit. Rozvod manželství tak v daném případě není dle názoru soudu ani v rozporu se zájmy nezletilých dětí. Ze všech uvedených důvodů soud návrhu manželky vyhověl a manželství rozvedl.
15. Podle čl. 49 odst. 3 *Rozhodnutím o povolení rozvodu se soud vyjádří i o vině na rozvratu manželství, pokud o to některý z manželů požádal*. Žádný z manželů však k výslovnému dotazu soudu o toto vyjádření nepožádal, a proto soud žádné závěry o příčinách rozvratu manželství nečinil.
16. Výrok o nákladech řízení vyplývá z § 23 věty první zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, podle kterého v řízení ve statusových věcech manželských účastníci zásadně nemají právo na náhradu jeho nákladů.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích prostřednictvím Okresního soudu v Českých Budějovicích.

České Budějovice 30. září 2021

JUDr. Tomáš Křiváček v. r.
samosoudce